

La tecnologia té un missatge secret

Les TIC ocupen un paper central en la nostra vida. Trucades de mòbil, SMS o WhatsApps ens prenen temps i atenció al llarg del dia. Però, què passa quan les fem servir?

Un percentatge molt alt de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) tenen funcionalitats 'ocultes' o 'no publicades' i, en alguns casos, tàcitament acceptades per l'usuari en l'acord de llicència. El 1984 sorgia el projecte GNU amb l'objectiu de desenvolupar un programari (software) que respongués als interessos dels usuaris i no dels fabricants i empreses, tot respectant unes llibertats bàsiques: executar, copiar, distribuir, estudiar, canviar i millorar el programari. Aquest projecte, que posteriorment va donar lloc al moviment del programari lliure, va apostar per construir una alternativa completa al programari existent i fins avui hi segueix treballant amb un èxit molt notable.

D'aleshores ençà, hem passat de fer servir ordinadors de forma relativament aïllada a estar en connexió permanent a través d'Internet, wifi's i 3G. Les dades que enviem amb tot tipus d'aplicacions i que emmagatzemem en els nostres dispositius són sistemàticament guardades per empreses proveïdores i intermediàries.

Però, mentre la gran majoria d'usuaris no ens preocupem de la manera com s'envia aquesta informació i confiem en el nostre proveïdor, el volum de negoci associat a les TIC creix i l'acumulació de dades personals que fan empreses com Google, Facebook o Twitter també.

La preocupació per la seguretat i la privacitat ha fet créixer el programari lliure i aplicacions informàtiques que no registren les comunicacions dels usuaris. El projecte més robust a nivell històric ha estat el correu electrònic. Projectes socials amb una infraestructura austera, com marsupi i moviments.net en l'àmbit català o nodo50 en l'àmbit estatal, han posat en marxa el seu propi sistema. En dos dels camps que han aconseguit més expansió com la missatgeria instantània i les xarxes socials també s'han desenvolupat alternatives: el protocol jabber (reanomenat a XMPP), permet construir xarxes independents de missatgeria instantània; el protocol Ostatus i el projecte Lorea, com a xarxes socials i el projecte identi.ca com a alternativa al microblogging (Twitter).

L'aparició de la tecnologia mòbil ha reobert de nou el debat. Sobre els sistemes dominants, iPhone i Android, només Android introdueix elements que formalment es consideren programari lliure. Tot i això, s'està començant a comercialitzar una alternativa, l'anomenat FirefoxOS, malgrat encara li queda camí per recórrer. En el camp de les Apps d'ús massiu les alternatives encara han d'arribar, com ho palesa l'exemple del WhatsApp, que sembla no tenir competència. L'aparició de Telegram comença a obrir el camí, tot i que ni és del tot lliure ni segura, és una millora respecte el WhatsApp. Tot i tenir un funcionament diferent a Whatsapp i Telegram les App TextSecure (per missatge) i ChatSecure (per xat) si que s'han consolidat com un canal de comunicació segura via text al mòbil.

per on començar?

Llegeix-te les condicions que signes durant la instal·lació de nou programari. Actua amb precaució, qualsevol informació que apareix a la xarxa construeix la teva identitat digital. Utilitza programari lliure, el sistema operatiu GNU/Linux et permet controlar la privacitat, trobareu nombroses distribucions de programari a través d'empreses com Ubuntu o comunitats d'usuaris com Debian. No et comprometis, xifra i envia correus electrònics privats, a través de Thunderbird i Enigmail.

més informació

